

SUMARI

1. NOVETATS LEGISLATIVES EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ DE BLANQUEIG DE CAPITALS, DEFENSA DE LA COMPETÈNCIA I DELS CONSUMIDORS

L'entrada en vigor del Reial decret llei 7/2021, suposa la transposició a l'ordenament jurídic nacional de diverses normatives europees que afecten, entre altres matèries, a la prevenció del blanqueig de capitals, el dret de la competència i la defensa dels consumidors.

2. CONSEQÜÈNCIES DE L'INCOMPLIMENT DE LA LIMITACIÓ DE PAGAMENTS EN EFECTIU A 1.000€

La limitació dels pagaments en efectiu a 1.000€ ja està en vigor, des de l'endemà a la seva publicació en el BOE, per la qual cosa des de l'11 de juliol tot aquell que s'excedeixi pagant més d'aquesta quantitat, o admeti cobraments superiors a aquest import, s'enfronta a importants sancions.

3. EL TRIBUNAL SUPREM FIXA QUE HISENDA NO POT UTILITZAR PROVES OBTINGUDES DURANT UN REGISTRE A TERCERS QUE SIGUIN DECLARADES NUL·LES PER SENTÈNCIA PENAL

L'AEAT no podrà utilitzar proves obtingudes durant un registre a tercers que siguin declarades nul·les per sentència penal.

4. UNIFICACIÓ DE CRITERI PEL TRIBUNAL ECONÒMIC ADMINISTRATIU CENTRAL (TEAC): LA RESPONSABILITAT SOLIDÀRIA PER OCULTACIÓ O AIXECAMENT DE BÉNS OBJECTE D'EMBARGAMENT ÉS DE CARÀCTER TENDENCIAL, SENSE NECESSITAT DE LA CONSECUCIÓ D'UN RESULTAT

El TEAC, en recurs extraordinari d'alçada per a la unificació de criteri, resol la qüestió relativa a si, complerts els restants requisits, cal acordar la declaració de responsabilitat solidària de l'article 42.2.a) de la Llei 58/2003 (LGT) quan el negoci jurídic que constitueix el pressupost habilitant d'aquesta declaració queda sense efecte amb posterioritat a instàncies de les parts o de tercers.

5. NOU RÈGIM DE REVOCACIÓ DEL NOMBRE D'IDENTIFICACIÓ FISCAL (NIF) PER A LES SOCIETATS SENSE ACTIVITAT ECONÒMICA

Les societats sense activitat econòmica tenen els dies explicats després de l'entrada en vigor, el passat 11 de juliol, de la Llei Antifrau (Llei 11/2021).

1. NOVETATS LEGISLATIVES EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ DE BLANQUEIG DE CAPITALS, DEFENSA DE LA COMPETÈNCIA I DELS CONSUMIDORS

L'entrada en vigor del Reial decret llei 7/2021, suposa la transposició a l'ordenament jurídic nacional de diverses normatives europees que afecten, entre altres matèries, a la prevenció del blanqueig de capitals, el dret de la competència i la defensa dels consumidors.

El passat 29 d'abril va entrar en vigor el Reial decret llei 7/2021, de 27 d'abril, de transposició de directives de la Unió Europea en les matèries de competència, prevenció del blanqueig de capitals, entitats de crèdit, telecomunicacions, mesures tributàries, prevenció i reparació de danys mediambientals, desplaçament de treballadors en la prestació de serveis transnacionals i defensa dels consumidors; la qual cosa suposa la introducció de novetats en l'ordenament espanyol en les respectives normatives que afecten les citades matèries.

Seguidament analitzarem les modificacions més rellevants referides a la **prevenció del blanqueig de capitals, el dret de la competència i la defensa dels consumidors.**

Quant a les novetats en **prevenció del blanqueig de capitals**, el RDL modifica diversos articles de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme, les més rellevants de les quals es resumeixen a continuació:

- S'introdueixen **nous subjectes obligats**, obtenint d'ara endavant tal consideració els proveïdors de serveis de canvi de moneda virtual per moneda fiduciària, així com els proveïdors de servei de custòdia de moneders electrònics. **Es preveu que aquests subjectes tindran l'obligació d'inscriure's en un registre constituït a aquest efecte pel Banc d'Espanya.**
- També s'estén la consideració de subjecte obligat per a promotors, agents i intermediaris immobiliaris participants en arrendaments d'immobles que impliquin una transacció per una renda anual d'almenys 120.000€ o mensual de 10.000€; per a qualsevol persona que es comprometi a prestar de manera directa o a **través d'altres relacionades amb ajuda material, assistència o assessorament en qüestions fiscals com a activitat empresarial o professional principal**; per a les persones que actuïn com a intermediaris en el comerç d'objectes d'art i antiguitats, i les persones que emmagatzemin o comercin amb aquests objectes o actuïn com a intermediaris quan es dugui a terme en ports francs; i per a les entitats de pagament i persones físiques i jurídiques a les quals es refereixen els articles 14 i 15 del RDL 19/2018, de 23 de novembre, de serveis de pagament i altres mesures urgents en matèria financera.
- Quant a les obligacions d'identificació per part dels subjectes obligats quant a relacions de negoci i operacions no presencials, **es considerarà acreditada la identitat del client mitjançant signatura electrònica** qualificada d'acord amb el que s'estableix en el Reglament (UE) 910/2014, no sent necessària l'obtenció de la còpia del document en qüestió.
- Es creen mesures de reforç del sistema d'identificació dels titulars reals de les persones jurídiques i les entitats sense personalitat jurídica l'adreça efectiva de la qual o activitat principal es trobi a Espanya, mitjançant l'obligació d'aquestes entitats d'obtenir, actualitzar i conservar la informació relativa a la seva titularitat real havent de subministrar-la a les autoritats pertinents i als subjectes obligats i conservar-la **per un període de 10 anys des que s'extingeix la condició de titular real**. Així mateix, es crea un sistema registral únic de titularitat real al que tindran accés totes les autoritats competents i els subjectes obligats, així com, amb certes limitacions, qualsevol altre interessat.

Pel que fa a les modificacions que afecten la **Llei General per a la defensa dels Consumidors i Usuaris i altres lleis complementàries**, cal destacar:

- **S'introdueix el concepte de continguts i serveis digitals**, incloent en l'àmbit d'aplicació de la Llei de defensa de consumidors i usuaris els contractes en virtut dels quals l'empresari es compromet a subministrar aquests continguts i serveis digitals a l'usuari i aquest es compromet a facilitar les seves dades personals. En aquest sentit, cobra especial rellevància en eliminar el requisit del pagament d'un preu per part del consumidor o usuari a l'empresari perquè la relació entre ambdues parts quedi emparada pel previst en la llei.
- **Queda ampliat el termini de garantia legal dels productes**, estant facultat el consumidor per expressar la seva falta de conformitat pels productes lliurats en un termini de 3 anys des del lliurament dels béns per part de l'empresari, quan la redacció anterior fixava un termini de dos anys. Per als continguts o serveis digitals, el període és de dos anys.

Referent a les novetats introduïdes en la Llei 15/2007, de 3 de juliol de 2007, de **Defensa de la Competència**, és d'especial rellevància el reforç de les facultats de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, ampliant els deures de col·laboració per part de les empreses i ampliant les seves facultats d'inspecció.

Així mateix, s'agreugen certes infraccions com la d'obstrucció a les investigacions de la CNMC, que passa a tenir la consideració de greu (5% del volum de facturació anual);

i qualsevol infracció dels articles 1 i 2 de la Llei de defensa de la Competència, que adquireix la consideració de molt greu (10% del volum de facturació anual). Les multes s'imposen sobre el total del negoci mundial de l'empresa sancionada.

2. CONSEQÜÈNCIES DE L'INCOMPLIMENT DE LA LIMITACIÓ DE PAGAMENTS EN EFECTIU A 1.000€

Entre les múltiples novetats que ha introduït la Llei 11/2021, de 9 de juliol, de **Mesures de Prevenció i Lluita contra el Frau Fiscal**, ens trobem que es fita encara més la limitació de pagaments en efectiu entre empresaris, que es redueix de 2.500€ a **1.000€**.

Aquesta **limitació dels pagaments en efectiu a 1.000€ ja està en vigor**, des de l'endemà a la seva publicació en el BOE, per la qual cosa des de **l'11 de juliol** tot aquell que s'excedeixi pagant més d'aquesta quantitat, o admeti cobraments superiors a aquest import, s'enfronta a importants sancions.

Amb l'objectiu d'intentar minimitzar el frau fiscal, ens apropem cada vegada més a un control total dels moviments de diners, ja que l'objectiu final del Govern és «tenir la traçabilitat de totes les operacions», segons la ministra Montero.

Modificacions en la Llei 7/2012, de 29 d'octubre, relatives a la limitació de pagaments en efectiu

Amb l'aprovació de la Llei 11/2021, l'àmbit d'aplicació queda redactat de la següent manera:

"No podran pagar-se en efectiu les operacions, en les quals alguna de les parts intervinents actui en qualitat d'empresari o professional, amb un import igual o superior a 1.000€ o el seu contravalor en moneda estrangera.

No obstant això, el citat import serà de 10.000€ o el seu contravalor en moneda estrangera quan el pagador sigui una persona física que justifiqui que no té el seu domicili fiscal a Espanya i no actui en qualitat d'empresari o professional".

Aquesta mesura **s'aplicarà a tots els pagaments efectuats a partir de l'entrada en vigor de la norma, encara que es refereixin a operacions concertades amb anterioritat a l'establiment de la limitació.**

Sanciones per l'incompliment de la limitació de pagaments en efectiu

Quant a les **infraccions i sancions** també es produeixen modificacions, ja que, encara que **la infracció segueix tipificant-se com a greu** i la infracció segueix considerant-se administrativa, en modificar-se els límits canvia la redacció del punt 4 de l'apartat Dos que queda definit de la següent manera:

"La base de la sanció serà la quantia pagada en efectiu en les operacions d'import igual o superior a 1.000€ o 10.000€, o el seu contravalor en moneda estrangera, segons es tracti de cadascun dels supòsits al fet que es refereix el número 1 de l'apartat Un, respectivament".

S'inclouen determinats suposats de reducció de la sanció, de manera que queda de la següent forma:

*"La sanció consistirà en multa **pecuniària proporcional del 25% de la base de la sanció** prevista en el nombre anterior tret que concorri un supòsit de reducció de la sanció al que es refereix el número 5 de l'apartat Tres d'aquest article".*

Modificacions en el procediment sancionador

Quant al procediment sancionador, dins del punt 5 de nova creació, convé destacar que una vegada notificada la proposta de resolució, el pagament voluntari pel presumpte responsable en qualsevol moment anterior a la notificació de la resolució implicarà la terminació del procediment amb les següents conseqüències:

- La **reducció del 50% de l'import de la sanció**, sense que resultin aplicables les reduccions previstes en l'article 85 de la Llei 39/2015, de l'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.
- La renúncia a formular al·legacions. En el cas que anessin formulades, es tindran per no presentades.
- La terminació del procediment, sense necessitat de dictar resolució expressa, el dia en què es realitzi el pagament.
- L'esgotament de la via administrativa, sent recurrible únicament davant l'ordre jurisdiccional contenciós-administratiu.
- La interposició de recurs contenciós-administratiu suposarà la pèrdua de la reducció aplicada, que s'exigirà sense més tràmit que la notificació a l'interessat.
- El termini per interposar el recurs contenciós-administratiu s'iniciarà l'endemà a aquell que tingui lloc el pagament.

Denúncia de pagaments en efectiu

Quant a la denúncia de pagaments en efectiu no es produeixen modificacions en la Llei 7/2012, de manera que, **si una de les parts que intervenen en una operació comercial, el pagament de la qual en efectiu excedeixi el límit dels 1.000€, denúncia a l'altra part, quedarà exempta de responsabilitat**, sempre que realitzi la denúncia dins dels tres mesos següents a la data del pagament efectuat.

- En la denúncia s'ha de concretar l'operació realitzada, el seu import i la identitat de l'altra part intervinent.
- La denúncia que pogués presentar amb posterioritat l'altra part intervinent s'entendrà per no formulada.
- La presentació simultània de denúncia per tots dos intervinents no exonerarà de responsabilitat a cap d'ells.

3. EL TRIBUNAL SUPREM FIXA QUE HISENDA NO POT UTILITZAR PROVES OBTINGUDES DURANT UN REGISTRE A TERCERS QUE SIGUIN DECLARADES NUL·LES PER SENTÈNCIA PENAL

La Secció Segona de la Sala contenciosa administrativa en sentència, de 14 de juliol de 2021, fixa com a doctrina que "l'Administració Tributària no pot realitzar vàlidament comprovacions, determinar liquidacions o imposar sancions a un obligat tributari prenent com a fonament fàctic de l'obligació fiscal suposadament incomplida els documents o proves confiscats a conseqüència d'un registre practicat al domicili de tercers (encara que s'hagi autoritzat l'entrada i registre pel jutge d'aquesta jurisdicció), quan tals documents van ser considerats nuls en sentència penal ferma, per estar culpables en vulneració de drets fonamentals en la seva obtenció".

Afegeix que "tot i que tal declaració penal no s'hagués dut a terme formalment, la nul·litat procediria de l'establert en l'article 11 LOPJ, conforme al com "no faran efecte les proves obtingudes, directament o indirectament, violentant els drets o llibertats fonamentals".

La Sala aplica aquesta doctrina a un cas concret i declara nul·les les liquidacions i sancions girades per l'Administració Tributària a un contribuent basades en documents obtinguts en l'entrada i registre domiciliari a un tercer en el qual es van confiscar documents referits a altres subjectes i relatius a altres impostos i exercicis diferents d'aquells pels que es va obtenir l'autorització d'entrada i registre.

4. UNIFICACIÓ DE CRITERI PEL TRIBUNAL ECONÒMIC ADMINISTRATIU CENTRAL (TEAC): LA RESPONSABILITAT SOLIDÀRIA PER OCULTACIÓ O AIXECAMENT DE BÉNS OBJECTE D'EMBARGAMENT ÉS DE CARÀCTER TENDENCIAL, SENSE NECESSITAT DE LA CONSECUCIÓ D'UN RESULTAT

El Tribunal Central, en recurs extraordinari d'alçada per a la unificació de criteri, resol la qüestió relativa a si, complerts els restants requisits, cal acordar la declaració de responsabilitat solidària de l'article 42.2.a) de la Llei 58/2003, Llei General Tributària

(LGT) quan el negoci jurídic que constitueix el pressupost habilitant d'aquesta declaració queda sense efecte amb posterioritat a instàncies de les parts o de tercers.

En el cas que s'analitza, el pressupost de fet habilitant de la declaració de responsabilitat està constituït per la venda d'unes finques el 22 de febrer de 2013 pel deutor principal al declarat responsable. El procediment de declaració de responsabilitat s'inicia el 16 de maig de 2016, notificant-se l'acord final el 6 d'agost següent. El maig de 2017 s'anul·la la citada compravenda per sentència judicial.

Doncs bé, la responsabilitat solidària prevista en l'esmentat article 42.2 de la Llei 58/2003 (LGT) **neix per protegir la presumpció de legalitat i executivitat dels actes administratius que integren el procediment de constrenyiment enfront de les conductes que obstaculitzen o impedeixen l'acció recaptadora**. Dit això, entre els requisits de la responsabilitat solidària no s'exigeix la consecució d'un resultat, sinó la dicció literal del precepte revela que **n'hi ha prou que els actes realitzats pels responsables tendeixin a l'ocultació o transmissió sense necessitat que es consumeix aquest resultat**. Aquest supòsit de responsabilitat exigeix acreditar que s'ha actuat de forma intencionada, amb voluntat d'impedir l'actuació de l'Administració Tributària que d'aquesta manera es veurà impossibilitada de travar béns o drets del deutor, bé perquè han sortit de la seva esfera patrimonial, passant a ser formalment de titularitat d'altres persones, bé perquè senzillament s'han ocultat, fent-se impossible que siguin aconseguits per l'Administració Tributària.

De l'exposat es conclou que la responsabilitat tributària regulada en l'article 42.2.a) de la Llei 58/2003 (LGT) **té caràcter tendencial i no depèn de l'èxit o fracàs posterior de l'acte o actes de transmissió o ocultació**, per la qual cosa no deixarà de declarar-se i ser conforme a dret per la mera circumstància que el pressupost de fet habilitant hagi estat anul·lat de forma privada o pública, a instàncies de les parts o de tercers.

5. NOU RÈGIM DE REVOCACIÓ DEL NOMBRE D'IDENTIFICACIÓ FISCAL (NIF) PER A LES SOCIETATS SENSE ACTIVITAT ECONÒMICA

Les societats sense activitat econòmica poden tenir els dies explicats després de l'entrada en vigor, el passat 11 de juliol, de la Llei Antifrau (Llei 11/2021), ja que **modifica el règim de revocació del nombre d'identificació fiscal (NIF)**, de manera que aquestes societats, a les quals l'Agència Tributària (AEAT) l'hi està revocant, no podran realitzar inscripcions en cap registre públic, inclosos els de caràcter administratiu, com tampoc atorgar escriptures davant notari.

La mesura inclosa en la Llei Antifrau es complementa, a més, amb la introduïda en el nou Reglament de la Llei d'Auditoria (RD 2/2021, de 12 de gener), que, des del passat 1 de febrer, inclou un nou règim sancionador pels qui no presenten els comptes anuals en el Registre Mercantil, que segons estimacions dels Registres Mercantils la xifra s'eleva a 1,5 milions entre societats inactives i "societats zombis", entenen a aquestes com aquelles societats amb deutes que les fan inviables però, que poden fins i tot buscar finançament públic.

La nova Llei Antifrau, des de juliol, ha modificat el règim per a la revocació.

Segons el nou Reglament de la Llei d'Auditoria, els registradors mercantils són els encarregats de subministrar els expedients amb els incompliments, **l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (ICAC) sancionarà, i l'AEAT cobrarà les sancions imposades als incomplidors**. A més, Hisenda, en el seu Pla de Control Tributari preveu la retirada del NIF i, que, per tant, seran esborrades del Registre, la qual cosa suposa la seva mort civil.

La Llei Antifrau estableix que, amb caràcter previ a l'autorització o intervenció de qualsevol escriptura pública, **el notari té l'obligació de consultar la llista de NIF revocats i abstenir-se d'autoritzar o intervenir qualsevol instrument públic** que es pretengui atorgar per una entitat jurídica amb NIF revocat.

La normativa preveu un sistema automatitzat de subministrament d'informació entre el Notariat i l'Agència Tributària perquè el notari identifiqui a les entitats jurídiques que amb el NIF revocat pretenguin atorgar algun tipus de document públic.

Les societats que el seu NIF hagi estat revocat poden consultar a la pàgina web de l'Agència Tributària accedint al servei Consulta per NIF (entitats jurídiques), dins de la relació de tràmits dels Models 036 i 037. Cens d'empresaris, professionals i retenidores - Declaració censal d'alta, modificació i baixa i declaració censal simplificada.

La revocació del NIF està regulada pels articles 146 i 147 del Reglament de Gestió i Inspecció Tributària. Aquesta normativa compta amb un sistema d'habilitació del NIF per recuperar la societat, si es compleixen els requisits exigits.

BOU & ASSOCIATS

